

**Gode tider
til gavn for alle**

Gode tider til gavn for alle

Gode tider giver mulighed for at træffe stærke beslutninger.

Beslutninger der kommer alle i samfundet til gode, så Danmark forbliver et land befolket af rige, lige og trygge mennesker. Et land hvor privilegierne ikke kun er til de få. Et land hvor det at være med betyder, at vi som samfund tager hånd om hinanden, når det gælder.

Gode tider skal blive til gavn for alle. Det bør være målet for de politiske beslutninger, vi træffer i disse år.

I Danmark står vi i øjeblikket i den paradoksale situation, at vi har tusindvis af personer på kanten af arbejdsmarkedet, selvom vi samtidig hører fortællinger fra virksomhederne om, at de ikke kan få den arbejdskraft, de har brug for.

Derfor er det nu, vi skal træffe de stærke beslutninger: I stedet for at kigge til udlandet efter arbejdskraft skal vi udnytte det potentiale, der allerede er i den danske arbejdsstyrke. Vi skal udnytte opsvinget til at få flere fra kanten af arbejdsmarkedet med i arbejdsfællesskabet ved at leve op til den efterspørgsel, som – heldigvis – begynder at vise sig.

Det kan være den arbejdsløse, der mangler et konkret kompetenceløft for at matche bedre med efterspørgslen. Det kan være personer ramt af en arbejdsskade eller af andre årsager ikke kan bruge deres uddannelse

længere, og som derfor vil have glæde af at omskole sig. Det kan være personer, der har et arbejde, men gerne vil arbejde mere – eller personer, som gerne vil have papir på deres færdigheder.

På de kommende sider har LO formuleret 10 forslag til at få alle med, der bidrager til gode løn- og arbejdsvilkår under ordnede forhold på arbejdsmarkedet.

Vi har samlet dem i fire temaer:

1. Mårettet kompetenceløft og bedre jobmatch
2. Sporskifte og omskoling
3. Investér i mennesker
4. Værn og udvikling af arbejdsmarkedet

I LO vil vi fortsætte de gode tider ved at sikre, at de kommer alle til gavn. Det er de stærke beslutninger, vi har brug for netop nu.

Lizette Risgaard

Gode forudsætninger for at få alle med

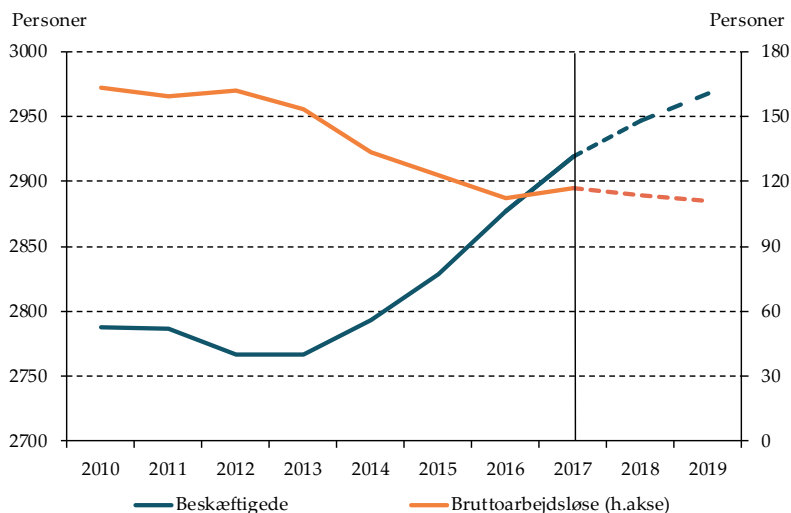
Dansk økonomi har efter mange år med økonomisk smalhals fundet formen. Beskæftigelsen stiger, og arbejdsløshedskøen skrumper stille og roligt ind.

I alt er beskæftigelsen steget med over

150.000 personer siden 2013, og i samme periode er der kommet mere end 30.000 færre arbejdsløse. Det er grundlæggende en sund og tiltrængt udvikling.

Figur 1.
Beskæftigelse
og arbejdsløshed

Kilde: Øje på Beskæftigelsen, november 2017

Samtidig vokser arbejdsstyrken, så der gradvist bliver mere arbejdskraft til rådighed. Det dæmper trykket på arbejdsmarkedet, når efterspørgslen stiger i takt med den økonomiske fremgang. Frem mod 2025 forventes arbejdsstyrken at stige med over

100.000 personer. Det skyldes bl.a. virkningen af tidligere gennemførte reformer.

Det er en grundlæggende forudsætning, at der er hænder nok til rådighed, men det skal også være de rigtige hænder. I øjeblikket er der ikke generel mangel på arbejds-

Figur 2.
Stigende
arbejdsstyrke

Kilde:
DØR, efterår 2017

kraft, men derimod tegn på mangel på specifikke faggrupper.

Fremskrivninger fra AE viser desuden, at vi allerede i 2025 risikerer at mangle op mod 70.000 faglærte og have et overskud af ufaglærte. Det er en udfordring, der selvfølgelig skal håndteres med både kort og langt sigte.

De fleste er i arbejde – de der ikke kan skal behandles værdigt

Den danske samfundsmodel er bygget op om fleksibilitet og tryghed. Det kommer både den enkelte, virksomhederne og samfundøkonomien til gavn.

Trygheden kommer i form af et sikkerhedsnet, der både understøtter lønmodtagere, der mister sit arbejde og skal finde et nyt. Men også dem, der mister evnen til arbejde midlertidigt eller resten af livet.

Oftest fremsættes påstanden om, at sik-

kerhedsnettet er for generøst, hvilket trækker for mange mennesker over på passiv forsørgelse. Der er dog ikke noget, der tyder på, at Danmark er et land med mange passive i den erhvervsaktive alder – tvært imod. Faktisk ligger Danmark i toppen af OECD, når man sammenligner beskæftigelsesfrekvenser.

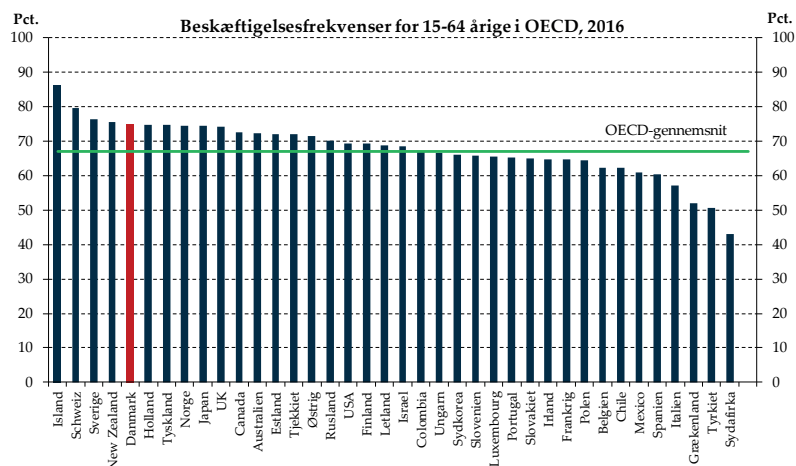
Når vi ser på den danske befolkning i den erhvervsaktive alder er ca. tre ud af fire i beskæftigelse. Resten er fx under uddannelse, midlertidigt væk fra arbejdsmarkedet eller ikke i stand til at arbejde pga. sygdom, nedslidning mv.

Nogle er begunstiget af et fuldtidsjob, mens andre er på deltid eller i støttet beskæftigelse. Derudover er der over 100.000 arbejdsløse, som står til rådighed for arbejdsmarkedet.

I alt befinder ca. 400.000 sig uden for arbejdsmarkedet, hvoraf halvdelen er på

Figur 3.
Mange i den
erhvervsaktive
alder er beskæf-
tiget

Kilde: OECD

førtidspension, og ca. 60.000 er på efterløn. Resten af gruppen består af personer, der ikke er job-parate eller arbejdsløse på sygedagpenge.

På den måde har vi valgt en samfundsindretning, hvor der er plads til alle, og hvor vi sørger for, at personer uden for arbejdsmarkedet også har en værdig tilværelse.

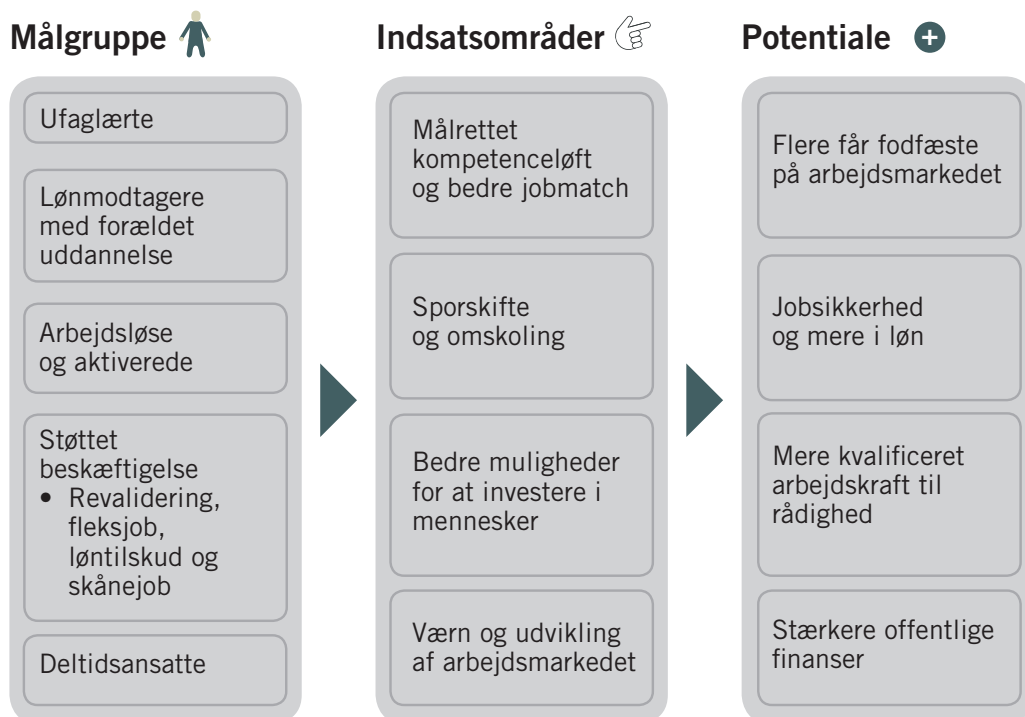
Statskassen har det grundlæggende godt

De offentlige finanser er tilmed meget sunde, og der er balance mellem udgifter og indtægter både i dag og i fremtiden. Det er et udtryk for, at vores samfundsmodel grundlæggende balancerer.

Men det skal selvfølgelig ikke blive en sovepude. Det er netop i gode økonomiske tider, at vi skal sørge for, at alle kommer med på vognen. Når der er gang i økonomien og arbejdsmarkedet, er der bedre forudsætninger for, at personer på kanten kan få ordentligt fodfæste på arbejdsmarkedet. Samtidig skal vi udnytte muligheden for, at også beskæftigede med kort, forældet eller ingen uddannelse ruste sig til fremtiden. Det vil også være et væsentligt bidrag til at sikre danske virksomheder endnu flere dygtige medarbejdere.

Med det udgangspunkt fremlægger LO 10 konkrete forslag til, hvordan de gode tider skal komme alle til gavn.

Figur 4.
Målgrupper, indsatsområder og potentiale

LO foreslår

1 **Ambitiøs og målrettet opkvalificering**

- a) Forsøg med at udvide den regionale pulje til kon-tanthjælpsmodtagere.
- b) Et stærkere og udvidet uddannelsesløft til ufag-lærte og faglærte med forældet uddannelse.

2 **Pust nyt liv i jobrotationsordningen**

- a) Øget adgang til ordningen for personer, der har været på en arbejdsplads i længere tid.
- b) Længere jobrotationsvikariater.
- c) Mere fokus på personer i fare for langtidsledig-hed.
- d) Kort forforløb for vikaren.

3 **En stærkere revalideringsordning**

- a) Revalidering sidestilles med andre redskaber i beskæftigelsesindsatsen.
- b) Fokus på varig beskæftigelse i beskæftigelsesind-satsen.

4 **Voksenlærlingeordningen som sporskifteredskab**

- a) En enklere og stærkere voksenlærlingeordning.

5 **Flere fuldtidsstillinger, dér hvor det offentlige mangler**

- a) Offentlige stillinger slås op som fuldtidsstillinger.

6 Gode muligheder for investering i beskæftigelsesindsatsen

- a) Drop planlagte besparelser på kommunernes aktiveringsindsats.
- b) Udbred gode investeringserfaringer til de nye byråd.
- c) Nye budgetmæssige principper for investering af borgere på kanten af arbejdsmarkedet.

7 Lige adgang til arbejdsmarkedet for personer med handicap

- a) Bedre mulighed for fastholdelse af hjælpemidler.
- b) Overblik over støtteordninger og kompensationer for arbejdsløse med handicap.
- c) Fritagelse af visse krav for særligt udsatte og handicappede borgere i beskæftigelsesindsatsen.

8 Hold fast i personer med en arbejdsskade eller hjælp dem hurtigt videre

- a) Ophæv 12-måneders-reglen for fastholdelsesfleksjob.
- b) Uddannelse skal betragtes som forældet, når man ikke længere kan bruge den.

9 Mere kontrol med udenlandsk arbejdskraft

- a) Permanent finansiering af indsatsen mod social dumping.
- b) Øget oplysningsindsats over for arbejdsgivere og udenlandske arbejdstagere.

10 Fra offentlig forsørgelse til beskæftigelse

- a) En hverdag der minder om en arbejdsdag for arbejdsløse indvandrere og flygtninge.

Tema 1 / Måltrettet kompetenceløft og bedre jobmatch

LO-forslag

Ambitiøs og måltrettet opkvalificering

I de seneste år er der indført en række puljeordninger med det specifikke fokus at få øget opkvalificering og uddannelse til arbejdsløse, særligt ift. ufaglærte og faglærte med forældet uddannelse. Det gælder blandt andet puljen til uddannelsesløft og en regional uddannelsespulje. Tilsammen er der 250 mio. kr. om året til rådighed til uddannelse og opkvalificering via puljerne.

Det er både en fornuftig intention og en fornuftig måde at forsøge at få flere ufaglærte løftet til faglært niveau.

Desværre er intentionerne endnu ikke levet fuldt ud i livet. Arbejdsløse kommer ikke i uddannelse, og pengene bliver ikke brugt.

I trepartsaftalen fra august 2016 blev der derfor taget gode skridt i retning af bedre og mere fleksible rammer for brug af puljerne. Men med tanke på udviklingen på det danske arbejdsmarked er det afgørende, at det sikres, at de penge, der er sat af til uddannelse og opkvalificering af ufaglærte og faglærte med forældet uddannelse, naturligvis også bliver brugt efter intentionerne. Jo før, des bedre.

Derfor skal målgruppen for visse puljer udvides til eksempelvis kontanthjælpsmodtagere, der måske tidligere har befundet sig i dagpengesystemet. Samtidigt bør der hurtigst muligt foretages en ambitiøs og omfangsrig forbedring af rammerne og mulighederne for uddannelsesløftet.

Der er i alt **430.000** ufaglærte personer i arbejdsstyrken i aldersgruppen 30-60 år. Generelt får flere en faglært eller videregående uddannelse, men i 2025 vil der stadig være **390.000** ufaglærte i aldersgruppen.

AE skønner, at der vil være et overskud af ufaglærte på over 100.000 personer i 2025, mens vi vil mangle 70.000 faglærte.

Intentionen med puljen til **uddannelsesløft** var, at ca. 2.250 arbejdsløse ufaglærte og faglærte med forældede kompetencer årligt skulle påbegynde en erhvervsuddannelse.

Realiteten er, at fra puljens start i juli 2015 til juli 2017 har der været cirka 750 påbegyndte uddannelsesløft. I kroner og ører er forbruget i puljen på under 10 procent.

Den regionale uddannelsespulje indeholder 100 mio. kr. årligt til korte, erhvervsrettede uddannelsesforløb til arbejdsløse. I 2017 var der et mindre forbrug på omkring 30 mio. kr.

Stærkere og bredere uddannelsespuljer

LO foreslår, at adgangen til den regionale uddannelsespulje udvides på forsøgsbasis, så 15-20 procent af midlerne kan anvendes til kontanthjælpsmodtagere.

LO foreslår at styrke rammerne for uddannelsesløftet. Det betyder, at der skal indføres permanente regler, så tilbud altid kan række ud over dagpengerettens udløb, og at eventuelle lån ikke skal tilbagebetales, hvis den arbejdsløse ikke er skyld i, at uddannelsen afbrydes. Ligeledes skal dagpengesatsen under deltagelse i forløbet hæves til 110 pct. for alle uddannelser.

Slutteligt bør en andel af midlerne fra puljen til uddannelsesløft tildeles a-kasser. Midlerne fordeles ved hjælp af en objektiv fordelingsnøgle baseret på størrelsen af målgruppen i a-kasserne, der modtager tilskuddet under samme regler og vilkår som kommunerne.

Tema 1 / Målrettet kompetenceløft og bedre jobmatch

LO-forslag

Pust nyt liv i jobrotationsordningen

Jobrotationsordningen er skræddersyet til en situation med økonomisk vækst og tegn på mangel på kvalificeret arbejdskraft inden for specifikke faggrupper, som vi ser netop nu.

Det er en ordning, der opkvalificerer virksomhedernes medarbejdere samtidigt med, at der tages hensyn til, at der er en dagligdag, som skal fungere i virksomheden. For den ansatte betyder det mulighed for at blive løftet fra ufaglært til faglært, men også vished om at et uddannelsesforløb ikke betyder, at kollegaerne skal løbe så meget stærkere. En LO-analyse fra 2017 viste, at netop hensynet til kollegaerne er noget, der sænker motivationen til at efteruddanne sig¹. For virksomheden er der tilskud til at få dækket et vikariat og mulighed for at få efteruddannet en værdsat medarbejder. For en arbejdsløs er det en mulighed for at komme ud på en virksomhed i en periode og få ordinarie løn for sit arbejde.

Ordningsens potentiale til at opkvalificere arbejdsstyrken, uden at gå på kompromis med virksomhedernes behov for arbejdskraft nu og her, bør derfor udnyttes i højere grad end hidtil – særligt til at få løftet flere ufaglærte til faglært niveau.

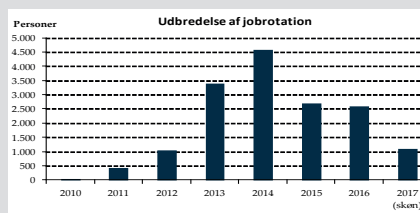
LO finder derfor, at der er behov for at puste nyt liv i jobrotationsordningen til gavn for både medarbejdere, virksomheder og arbejdsløse.

1) LO (2017): "Analyse af motivation og barrierer for lønmodtagernes deltagelse i VEU"

Jobrotation betyder, at en virksomhed kan sende en medarbejder i videreuddannelse eller opkvalificering i en kortere eller længere periode – og dermed eksempelvis få et svendebrev og blive faglært. I den periode kan en arbejdsløs benyttes som vikar i virksomheden. Under hele uddannelsen skal virksomheden betale løn til den ansatte, og får tilskud til at betale vikaren overenskomstmæssig løn.

Der er i øjeblikket ca. 1,3 mio. beskæftigede ufaglærte og faglærte mellem 18 og 65 år, hvoraf nogle har brug for opkvalificering. Samtidig er der 60.000 arbejdsløse ufaglærte og faglærte, der kunne have gavn af at stille sig til rådighed som vikar.

Brugen af ordningen faldt efter stramninger i beskæftigelsesreformen i 2014, herunder blev muligheden for at kombinere jobrotation med elev- og lærlingeforløb afskaffet og refusionen blev nedsat. Konsekvensen har dog været større end forventet og i dag benyttes jobrotation u hensigtsmæssigt lidt.

Kilde: Finanslov 2018.

Nyt liv i jobrotationsordningen

LO foreslår, at medarbejdere med en længere ansættelsesanciennitet, minimum et halvt år, skal kunne deltage i en voksenerhvervsuddannelse inden for deres fagområde med en tilsvarende nedsættelse af deres praktiktid.

LO foreslår, at varigheden for ansættelse som jobrotationsvikar udvides fra seks til tolv måneder og dagpengenes referenceperiode forlænges med den periode jobrotationsvikariatet har været.

LO foreslår at dispensere fra kravet om seks måneders forudgående ledighed, såfremt den arbejdsløse vurderes i fare for langtidsledighed.

LO foreslår, at der skabes mulighed for tilskud til et kort forforløb for vikaren, der skal ansættes, således at vedkommende mere effektivt kan løfte arbejdet i det pågældende vikariat.

Tema 2 / Sporskifte og omskoling

LO-forslag

En stærkere revalideringsordning

Personer, der er så meget på kanten af arbejdsmarkedet, at de er i fare for at overgå til permanent offentlig forsørgelse, kan i dag komme i revalidering. Ordningen giver mulighed for en reel omskoling for personer med hel eller delvist nedsat arbejdsevne, som følge af eksempelvis en arbejdsskade.

En frisør med allergi kan blive omskolet til kontorassistent, eller en skraldemand med dårlig ryg kan omskoles til industritekniker.

Det er en god ordning, der har fungeret i mange år med succes. Tal fra beskæftigelsesministeriet viser, at knap hver tredje er i ordinær beskæftigelse tre år efter, de blev

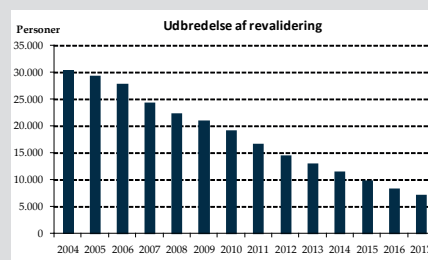
Der er i øjeblikket over 50.000 personer på sygedagpenge, for hvem revalidering kunne være en vej tilbage på arbejdsmarkedet. Dertil kommer fx aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

Forsørgelsesydelsen under revalidering kan udgøre op til 18.000 kr./md. og tilkendes af kommunen til personer med varig og væsentlig nedsat arbejdsevne.

Formålet er at forbedre muligheden for igen at blive selvforsørgende, og gives til ordinær uddannelse eller til virksomhedsrevalidering, hvor man bliver oplært i nye arbejdsområder eller funktioner.

Revalidering er i dag formuleret som en såkaldt residualordning til den ordinære indsats, der finder sted via Lov om Aktiv Beskæftigelsesindsats og Lov om Aktiv Socialpolitik. Det vil sige at kun i de tilfælde hvor øvrige indsatser ikke har vist sig at være tilstrækkelige, kan revalidering bringes i anvendelse.

Der er sket et markant fald i brugen af revalidering over en årrække. Det hænger sammen med politiske beslutninger, hvor målgruppen for ordningen er blevet indsnævret, kommunernes økonomiske incitament er blevet forringet og så indførelsen af ovennævnte status, som en residualordning.

Kilde: Jobindsats.dk

revalideret til et andet fag².

Det er et markant resultat, fordi det fastholder borgere på arbejdsmarkedet, hvor de både kan forsørge sig selv og sine, og ikke havner på passiv forsørgelse. Samtidigt kan uddannelseselementet naturligvis benyttes til at sikre, at personer omskoles i retning af fag, hvor der er begyndende mangel på arbejdskraft.

Rambøll fandt i en analyse af ordningen i 2015, at hovedparten af kommunerne vurderer, at der er gevinster ved revalideringsordningen, som ikke i samme grad opnås ved anvendelsen af andre ordninger³.

Alligevel er brugen af ordningen de senere år faldet markant – og den nuværende

regering har foreslået den helt nedlagt. Nye ordninger er kommet til, som på kort sigt er billigere – men uden samme gode effekter. Revalidering er sidste redskab i skuffen, som ikke må bruges, før alle andre muligheder er udtømt.

Visse kommuner, som eksempelvis Sønderborg Kommune, er gået i en anden retning og har i stedet investeret i mere revalidering på kort sigt, fordi det kan betale sig, når flere langtidssyge borgere kommer i arbejde eller uddannelse.

Flere kommuner bør gøre som Sønderborg, og revalideringsordningen bør styrkes for at sikre, at flere omskoles og kommer med i arbejdsfællesskabet.

En stærkere revalideringsordning

LO foreslår, at revalidering bliver sidestillet med andre redskaber i beskæftigelsesindsatsen. Således skal det være lettere at igangsætte førend øvrige indsatser er afprøvet.

LO foreslår at fjerne præmissen i lovgivningen om, at arbejdsløse altid skal henvises til det redskab, der giver den korteste vej til beskæftigelse. Hvis et længere revalideringsforløb giver mere varig beskæftigelse for den enkelte, så er det det rigtige redskab at benytte.

2) <http://www.ft.dk/samling/20151/almdel/bru/spr/329/svar/1328476/1639197.pdf>
3) Rambøll (2015): "Evaluering af revalideringsordningen"

Tema 2 / Sporskifte og omskoling

LO-forslag

Voksenlærlingeordningen som sporskifteredskab

Netop nu forhandles der om at forenkle voksenlærlingeordningen ifbm. en generel afbureaukratisering af beskæftigelsesindsatsen. En forenkling er en væsentlig forbedring, der kan være med til at hæve brugen af ordningen. Men enklere regler er ikke nok. Politisk bør muligheden for at bruge voksenlærlingeordningen som sporskifteredskab også opprioriteres.

I januar 2015 blev muligheden for at lade beskæftigede faglærte med forældet uddannelse bruge voksenlærlingeordningen afskaffet. Baggrunden skal blandt andet findes i en analyse af voksenlærlingeordningen fra 2013⁴. Analysen konkluderede, at det har negative effekter på bl.a. løn for faglærte, der tager en ny erhvervsuddannelse – men uden at skelne mellem om der var tale om faglærte, som var sporskiftere af årsager som fx arbejdsskade, nedslidning, døende branche eller lignende årsager, hvor alternativet til at skifte fag måske havde været sygdom eller arbejdsløshed.

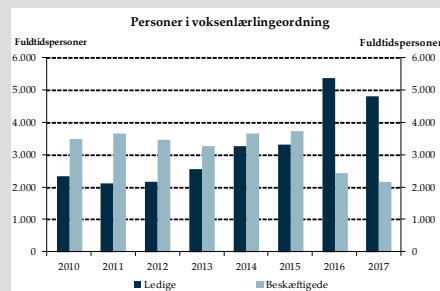
Det er ærgerligt. Ordningens målgruppe har nemlig et klart potentiale for hurtig omstilling til andre lignende fag med mangel på arbejdskraft. Der vil altså kun være brug for relativt korte uddannelsesforløb, da store dele af uddannelsen vil kunne godskrives via realkompetencevurdering.

4) Deloitte 2013: Evaluering af voksenlærlingeordning.

Voksenlærlingeordningen er et andet godt redskab til at dække behov for faglært arbejdskraft på det danske arbejdsmarked, der kan og bør benyttes i højere grad end i dag.

Ordningen består i, at jobcenteret under bestemte vilkår kan give et tilskud til arbejdsgivere, der indgår en uddannelsesaftale med voksne over 25 år.

Der er et fald i brugen af ordningen over for beskæftigede de seneste år. Det hænger både sammen med en indsnævring af ordningen, samt med en voldsom kompleksitet i reglerne.

Kilde: Finanslov 2018

LO mener selvfølgelig, at dobbeltuddannelse skal minimeres. Men det bør stadig være muligt at skifte spor og starte forfra, hvis ens arbejdsliv betinger det. Derfor bør faglærte

med forældede uddannelser kunne bruge voksenlærlingeordningen til det formål. Gennemføres LO's forslag til forbedringer af ordningen, vil det styrke et redskab, der i

opgangstider er særdeles brugbart i forhold til at få opkvalificeret og uddannet ufaglærte og faglærte med forældet uddannelse, uden at det ligger virksomhederne unødigt til last.

En enklere og stærkere voksenlærlingeordning

LO foreslår, at beskæftigede faglærte med forældet uddannelse skal have samme adgang til voksenlærlingeordningen som beskæftigede ufaglærte. Samtidig skal alle ledighedskrav fjernes, således at man kan komme i voksenlære med tilskud fra dag ét. Desuden skal begrænsninger på, hvilke uddannelser der kan benyttes, helt fjernes fra ordningen. Hvis der kan indgås en uddannelsesaftale, så er det fordi, virksomheder efterspørger kompetenceløftet. Slutteligt skal der indføres ens sats for tilskud.

Tema 3 / Investér i mennesker

LO-forslag

Flere fuldtidsstillinger, dér hvor det offentlige mangler

Den offentlige sektor er en væsentlig spiller i løsninger på mangel på kvalificeret arbejdskraft. Når daginstitutionerne gennemfører lukkedage, ældre ikke kan få en plejehjemsplads eller patienter sendes tidligt hjem fra hospitalet, betyder det også, at flere mennesker naturligt vil prioritere hensynet til familien og nedsætte deres arbejdstid.

Derfor er det væsentligt ikke at spare på velfærden, men i stedet sikre, at der er tilstrækkelige personer ansat i det offentlige. Inden for visse områder er det allerede begyndt at halte.

Fx er der nu og her steder med mangel på SOSU-assistenter. Det stigende antal ældre vil blot gøre manglen endnu mere udtalt de kommende år. Derfor er det paradoksalt, at der samtidig er rigtig mange ansatte på deltid inden for samme sektor.

SOSU-området er ikke det eneste område inden for det offentlige, der bærer præg af en relativt høj andel af deltidsansatte. Det gælder generelt inden for offentlig administration, undervisning og sundhed. Årsagerne til den udprægede brug af deltidsstillinger kan være flere og strække sig fra økonomiske hensyn i kommunerne, omskiftelige arbejdsforhold med stort fleksibilitetsbehov til den enkelte ansattes arbejdstidsønsker.

Men med udgangspunkt i den nuværende økonomiske udvikling og de kommende års

øgede efterspørgsel på ansatte inden for området, bør det offentlige i højere grad benytte sig af fuldtidsstillinger. Samtidigt vil investeringer i det offentlige give mulighed for at flere privatansatte ligeledes kan øge arbejdstiden. Det kræver at rammevilkårene også er der til at ansætte på fuldtid, og at der politisk tages stilling til at sikre økonomien i en overgangsperiode mellem et deltidsarbejdsmarked og et fuldtidsarbejdsmarked.

Samtidigt bør der i det offentlige identificeres områder, hvor der i takt med befolkningsudvikling og uddannelsesdimensionering, kan forudses påbegyndende mangel på kvalificeret arbejdskraft – som eksempelvis for SOSU-assistenter.

I alt ønsker 196.000 personer, der er i beskæftigelse og ikke-studerende, at gå op i tid ifølge Danmarks Statistik. Heraf er mere end 70.000 beskæftiget i den offentlige sektor.

FOA's fremskrivninger viser, at der i 2026 vil mangle 40.000 ansatte inden for SOSU-området i kommunerne. Samtidig arbejder ca. 70 pct. af FOA-medlemmer i dag på deltid, selvom mange ønsker at arbejde flere timer.

Fuldtid som norm

LO foreslår, at offentlige stillinger som norm slås op som fuldtidsstillinger og at der generelt arbejdes for at hæve prestigen i de fag, der har svært ved at rekruttere og fastholde medarbejdere.

LO-forslag

Gode muligheder for investering i beskæftigelsesindsatsen

Efterårets kommunalvalg har medført 98 nye byråd og beskæftigelsesudvalg i Danmark. I de kommende år skal de lægge linjen for deres lokale beskæftigelsespolitik og beslutte, om der skal investeres i en aktiv beskæftigelsesindsats eller praktiseres kortsigtet kassetækning

Netop nu er der flere eksempler på kommuner, der har haft god succes med offensive investeringsstrategier, der måske giver udgifter på kort sigt, men på længere sigt både giver overskud i kommunekassen og får flere mennesker – særligt i kanten af arbejdsmarkedet – i arbejde. Det gælder

blandt andet Silkeborg, Hjørring, Ballerup og Aabenraa.

Det er ikke bare en god forretning for de pågældende kommuner på sigt, det er også med til at sikre en større opkvalificeret lokalt forankret arbejdsstyrke.

Desværre har regeringen planlagt besparelser, der forringer kommunernes incitament til at investere i deres beskæftigelsesindsats. Blandt andet vil kommunerne ikke længere få direkte refusion, hvis de bruger penge på uddannelse, opkvalificering, mentorforløb og lignende værktøjer for en række grupper. I alt forventer regeringen, at kom-

Hjørring kommune har siden 2015 investeret målrettet i beskæftigelsesindsatsen, og som led heri har de ansat flere sundhedsfaglige medarbejdere, mentorer, beskæftigelsesmedarbejdere og virksomhedskonsulenter. Dette har resulteret i, at antallet af sager pr. medarbejder på kontanthjælpsrådet er nedsat fra mere end 80 til 40 sager i gennemsnit.

Det har resulteret i udviklingen af den såkaldte "Hjørring-model". Hvis en borger vurderes til at være i risiko for længerevarende offentlig forsørgelse, visiteres han/hun til et tværfagligt team direkte efter

første samtale med den koordinerende sagsbehandler.

Teamet består af hhv. en fysioterapeut, en psykolog og en sygeplejerske, og borgeren taler med alle én til én på samme dag. Der afholdes efterfølgende en tværfaglig konference med deltagelse af teammedlemmerne og den koordinerende sagsbehandler, hvor der laves en indsatsplan for borgeren.

Gennem en hurtig, tværfaglig indsats er kommunen indtil videre lykkedes med at hjælpe ca. 600 borgere fra kanten af arbejdsmarkedet i uddannelse eller job.

munerne vil bruge 1 mia. mindre i aktiveringsindsatsen.

Det er den forkerte vej at gå, hvis flere skal med i et sundt opsving. Det giver mening at investere mennesker på kanten af

arbejdsmarkedet. Derfor foreslår LO, at besparelserne droppes, og at kommunerne i stedet opfordres og guides til fornuftige investeringer i deres arbejdsløse.

Drop besparelserne og investér

LO foreslår en tilbagerulning af regeringens planlagte besparelser ift. refusion af kommunernes udgifter til aktiveringsindsatsen.

LO foreslår en styrket statslig indsats for at samle og udbrede de nylige kommunale erfaringer med investeringsstrategier til nyvalgte beskæftigelsesudvalg i Danmark. Herunder skal alle kommuner tilbydes en vurdering af de langsigtede økonomiske effekter af en offensiv investeringsstrategi i deres kommune af Beskæftigelsesministeriet.

LO foreslår at undersøge mulighederne for nye budgetmæssige principper for investeringer i borgere på kanten af arbejdsmarkedet. Der skal i højere grad sigtes mod at betragte langsigtede indsatser som en investering, der kan afskrives over flere år. På den måde undgår kommunen, at udgifter forbundet med investeringen belaster kommunens budget for meget i enkelte regnskabsår. Det øger tilskyndelse til, at flere kommuner tænker langsigtede indsatser som investeringer.

LO-forslag

Lige adgang til arbejdsmarkedet for personer med handicap

I 2018 har regeringen bebudet et udspil på handicapområdet. Det arbejde bør tage udgangspunkt i det store potentiale, som personer med handicap har, for vores samfund – særligt hvis flere kommer ud på arbejdsmarkedet.

Mennesker med funktionsnedsættelse af den ene eller anden slags ender typisk uden for arbejdsmarkedet (jf. faktaboks).

Handicaporganisationer har tidligere peget på problemet, som desværre ofte bliver glemt i diskussionen om arbejdsmarkedspolitik.

Sammenhængen mellem en relativ lav grad af beskæftigelse blandt personer med handicap og et arbejdsmarked, der efterspørger kvalificeret arbejdskraft, giver anledning til at få flere med handicap ind på arbejdsmarkedet.

Med den teknologiske udvikling der ligger foran os in mente, så vil en specifik funktionsnedsættelse betyde mindre og mindre ude på arbejdspladsen. Nye hjælpemidler bliver udviklet løbende, og dermed vokser potentialet for arbejdsmarkedsdeltagelse for personer med handicap kun.

I stedet for at fokusere på den enkeltes kompetencer, bliver der set på hvilke funktionsnedsættelser, den enkelte har uden skelen til, at der naturligvis også er gode muligheder for støtteordninger og hjælpemidler i Danmark.

Derfor skal hjælpemidler være tilgængelige, også selvom man færdiggør sin uddannelse eller går på pension. Overdreven sanktionering af udsatte og handicappede borgere skal ikke stå i vejen for rehabilitering og derfra beskæftigelse.

Dermed får vi fjernet nogle af barriererne for, at flere personer med handicap bliver en del af arbejdsfællesskabet.

Den gennemsnitlige beskæftigelsesgrad for voksne med handicap ligger på 43 pct., mod 77 pct. for den øvrige del af befolkningen.

Også når beskæftigelsesgraden blandt personer med handicap i Danmark sammenlignes med beskæftigelsesgraden for personer med handicap i lande vi normalt sammenligner os med, som Sverige og Finland, ligger Danmark lavt.

Kilde: Socialministeriet: Mennesker med handicap på arbejdsmarkedet, 2016.

Bedre regler for personer med funktionsnedsættelse

LO foreslår, at man lader borgeren beholde sine hjælpemidler så længe, han eller hun er i arbejde, uanset alder. Derudover skal nyuddannede personer med handicap kunne beholde sine hjælpemidler mens de søger arbejde.

LO foreslår at arbejdsløse med et handicap skal kunne få et kompensationskort som angiver hvilke støtteordninger og kompensation kommunen stiller til rådighed, så virksomhederne ikke er i tvivl til ansættelsessamtalen.

LO foreslår en fritagelse af udvalgte lovgivningsmæssige krav for særligt udsatte og handicappede borgere i beskæftigelsesindsatsen. Det kan være fritagelse fra mødepligt og aktiveringskrav. Fritagelsen omfatter ikke den sociale indsats, fx bostøtte eller den nødvendige sundhedsfaglige indsats.

Tema 3 / Investér i mennesker

LO-forslag

Fasthold personer med en arbejdsskade eller hjælp dem hurtigt videre

Hvis man som menneske står i den ulykkelige situation, at man rammes af sygdom eller en arbejdsskade i løbet af arbejdslivet, så vil der naturligt være nogle vigtige spørgsmål, der trænger sig på. Skal jeg fortsætte inden for min branche, og hvad er mulighederne for at blive på min arbejdsplads? Eller er det bedre at efteruddanne mig inden for en anden branche, hvor en evt. funktionsnedsættelse ikke er problematisk?

Hvad end svaret er for den enkelte, så er der brug for gode støttemuligheder både til fastholdelse eller til et hurtigt sporskifte.

Det vil skabe en større fleksibilitet og mobilitet på arbejdsmarkedet, såvel som sikre en hurtigere tilbagevenden til arbejdsmarkedet for personer ramt af sygdom.

Desværre er der i dag benspænd i reglerne.

Hvis man vælger at blive på sin arbejdsplads, men ikke kan arbejde i fuld tid, så er der mulighed for at blive ansat i et fleksjob. Men først efter et år, hvor arbejdsgiveren skal forsøge at fastholde medarbejderen på særlige vilkår. I praksis er det svært både for arbejdsgiver og for den enkelte. Særligt fordi den ansatte oftest vil skulle gå ned i løn, hvis man ikke længere kan arbejde fuld tid. Det giver ikke mening, hvis både ansat og virksomhed egentlig gerne vil fortsætte samarbejdet via fleksjobordningen.

Hvis man er faglært og vælger at forsøge

sig med et sporskifte, så er der uddannelsesordninger man kan gøre brug af, som eksempelvis voksenlærlingeordningen eller puljen til uddannelsesløft. Men først fem år efter man sidst har brugt sin gamle uddannelse. Ordningerne er nemlig målrettet faglærte med forældet uddannelse, hvilket måles i år, men ikke i om man stadigvæk kan bruge sin uddannelse.

Begge dele skal laves om, så den enkelte hurtigt kan få afklaring for sin situation og virksomhederne igen kan få glæde af deres arbejdskraft.

Hvert år indberettes omkring 40.000 arbejdsskader i Danmark.

Nogle brancher er hårdere ramt end andre. Eksempelvis indberetter medlemmer af Fødevareforbundet NNF, der blandt andet organiserer slagterimedarbejdere, 40 arbejdsskader pr. 1.000 personer i beskæftigelse om året.

Til sammenligning er gennemsnittet 14 arbejdsskader pr. 1.000 medarbejdere for alle lønmodtagere. Slagtere bliver altså ramt 3 gange så ofte af arbejdsskader, som gennemsnittet.

Kilde: AE-rådet.

Nemmere at blive eller komme videre efter arbejdsskade

LO foreslår, at kravet om 12 måneders forudgående ansættelse efter de sociale kapitler eller på særlige vilkår bør afskaffes.

LO foreslår, at uddannelse betragtes som forældet, hvis en person pga. sygdom eller uarbejdsdygtighed ikke længere kan benytte den.

LO-forslag

Mere kontrol med udenlandsk arbejdskraft

Når alle skal med i opsvinget, er det centralt, at dem der kommer ind på arbejdsmarkedet – også udenlandske arbejdere – gør det som en del af den danske model med ordentlige løn- og arbejdsvilkår. Samtidig er det naturligvis uacceptabelt, hvis det sker i form af illegale job, som fortrænger legale arbejdstagere.

I Danmark har vi aldrig haft flere udlændinge på vores arbejdsmarked, end vi har lige nu. Det stiller også store krav til at få sikret ordnede forhold for den udenlandske arbejdskraft.

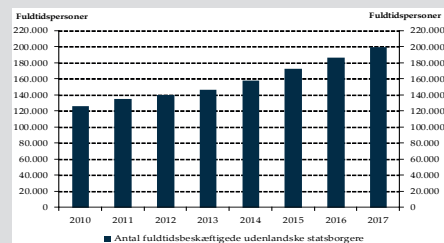
Hvis der ikke er ordnede forhold på det danske arbejdsmarked, så presses hele arbejdsmarkedet i bund af usunde konkurrenceforhold. Det vil både skade dansk økonomi og dansk konkurrenceevne, såvel som være undergravende for at sikre et samfund med rige, lige og trygge indbyggere. Det vil særligt udsætte personer i udkanten af arbejdsmarkedet for en svær konkurrencesituation, når personer fra udlandet fortrænger danske arbejdspløse.

Derfor foreslår LO en bedre kontrol for at sikre, at udenlandsk arbejdskraft indgår på det danske arbejdsmarked på ordentlige vilkår.

Arbejdsmarkedet bliver gradvist mere globaliseret, og flere udlændinge udbyder arbejdskraft til virksomheder i Danmark.

Siden 2010 er antallet af beskæftigede udenlandske statsborgere steget med over 140.000 personer.

I 2017 var der i alt 360.000 udenlandske lønmodtagere svarende til 200.000 fuldtidspersoner.

Kilde: Jobindsats.dk

Et værn om arbejdsmarkedet

LO foreslår en styrket, koordineret og permanent finansieret myndighedsindsats særligt overfor social dumping.

At ansættelse hos virksomheder, der i gentagelsestilfælde, forsætligt eller ved grov uagtsomhed findes ikke at overholde vilkår for arbejdstilladelser, skal ikke kunne danne grundlag for nye arbejdstilladelser.

LO foreslår en øget oplysningsindsats fokuseret på regler, løn- og arbejdsvilkår målrettet arbejdsgivere og udenlandske arbejdstagere.

LO-forslag

Fra offentlig forsørgelse til beskæftigelse

Det er en markant udfordring for det danske samfund at sikre, at flere indvandrere og flygtninge kommer i uddannelse eller beskæftigelse.

Det er væsentligt for integrationen, at der kommer en tæt tilknytning til arbejdsmarkedet. Derfor er det vigtigt, at alle flygtninge og indvandrere får en hverdag, der i høj grad afspejler forholdene på arbejdsmarkedet.

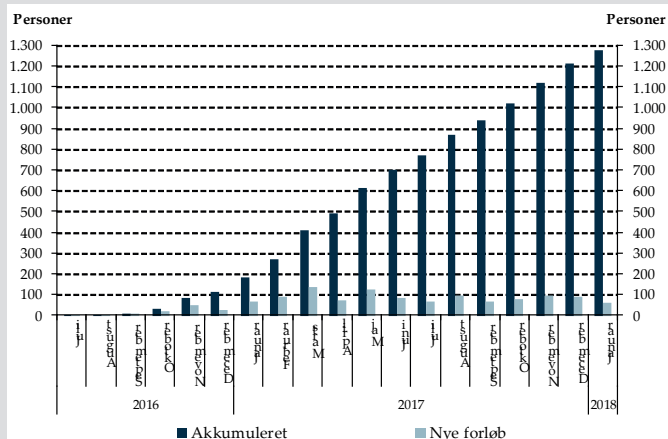
Trepartsaftalen om den arbejdsrettede integration er et kursskifte i tilgangen til integration i Danmark, hvor virksomheden bliver omdrejningspunktet for integrationen.

Danskundervisningen bliver mere arbejdsmarkedsrettet, virksomhedsaktivering fremrykkes og flygtninge betragtes i udgangspunktet som jobparate.

Den tankegang bør udvides og benyttes over for indvandrere og flygtninge, som modtager integrationsydelse eller kontanthjælp.

Grundlæggende bør der skabes en hverdag, der minder om at gå på arbejde. Herunder skal den enkelte stilles over for obligatorisk aktivering, der udvikler den enkeltes kompetencer og kendskab til det danske arbejdsmarked.

Med trepartsaftalen om den arbejdsmarkedsrettede integration blev der indført en Integrationsgrunduddannelse (IGU) med det specifikke formål at udnytte samspillet mellem uddannelse og virksomhedsrettet aktivering.

Kilde: Styrelsen for International Rekruttering og Integration.

En hverdag der minder om en arbejdsdag

LO foreslår, at den indsats der igangsættes for flygtninge og indvandrere på integrationsydelse eller kontanthjælp mest muligt afspejler forholdene på arbejdsmarkedet.

Det vil sige, at der skal igangsættes en kombination af aktiveringstilbud, der summer op til normal arbejdstid, således at den enkelte får en fornemmelse af en sædvanlig arbejdsdag. Aktiviteterne kan eksempelvis være uddannelse, løntilskud, virksomhedspraktik, sprogundervisning, jobsøgning, vejledning og andet.

Det er forpligtende for den enkelte at følge deres skema. Flygtninge og indvandrere skal således sanktioneres, hvis de ikke lever op til de forpligtelser de får, på samme måde som andre ydelsesmodtagere.

